

Karar Sayısı : 2017/10398

11/1/2010 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 9/3/2017 tarihli ve 6983 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İş Birliği Mutabakat Zaptı'nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 2/5/2017 tarihli ve 12322926 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 29/5/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANIKLI

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKEŞ

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TUFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

F. IŞIK

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

ORMANCILIK ALANINDA

İŞBİRLİĞİ MUTAKABAT ZAPTI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti,

Türkiye ve Lübnan halkları arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek ve ormanları korumak amacıyla işbirliğini geliştirmek yolundaki isteklerini ifade ederek,

Her iki Ülke tarafından imzalanan uluslararası konvansiyonlar çerçevesinde işbirliğini güçlendirmeyi dileyerek,

Bugünkü ve gelecek kuşakların sağlığı ve refahı açısından, çevrenin korunması ve iyileştirilmesinde, sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının önemini kabul ederek,

Çevrenin, doğal kaynakların ve orman alanlarının korunmasının bilimsel, teknik ve teknolojik açılardan yakın işbirliği gerektirdiğinin bilincinde olarak,

Ülkelerin taraf olduğu uluslararası kanunlar ve çok taraflı çevre anlaşmalarınca kabul edilen normların kılavuzluğu ile,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Çevre kirliliğinin azaltılması, çevrenin ve ormanların korunması amacıyla, Taraflar, eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı yarar esasına dayanarak, bilgi, deneyim ve teknoloji transferiyle ilgili özel programlar ve projeler aracılığıyla işbirliği yapacaklardır.

Madde 2

Çevre ve ormancılık alanındaki işbirliği alanları:

1. Ağaçlandırma ve yeniden ormanlaştırma (özellikle Lübnan sediri)
2. Fidan yetiştirme teknikleri
3. Çölleşmeyle mücadele ve erozyon kontrolü
4. Ormanlık alanlarda havza yönetimi ve koruma
5. Havza rehabilitasyonu teknikleri
6. Uzaktan algılama teknolojileri dahil orman yangınlarını önleme ve koruma
7. Hastalık ve zararlıları önleme
8. Orman yangınlarıyla mücadele (acil müdahale)
9. Orman yönetim plan ve sistemleri dahil sürdürülebilir orman yönetimi
10. Hukuki, idari ve ekonomik yönleriyle orman yönetişimi
11. Özellikle iklim değişikliği açısından orman izleme
12. Coğrafi bilgi sistemi ile orman envanteri

Madde 3

Taraflar işbu Muhtıranın 2. Maddesinde sıralanan konular üzerinde aşağıdaki şekilde işbirliği yapacaklardır:

1. Ortak bilimsel - teknik araştırmalar/programlar,
2. İşbirliği projelerinin geliştirilmesi,
3. Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ve en iyi çevre yönetimi uygulamalarına ilişkin bilimsel-teknik bilgi ve belgenin değişimi,

4. En iyi çevre teknolojilerinin değişimi,
5. Görevlilerin, uzmanların ve araştırmacıların değişimi,
6. Eğitim programları, toplantılar, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi,
7. Taraflarca gerekli görölen diğer işbirliği yöntemleri.

Madde 4

İşbirliğinin sağlanması amacıyla, iki Taraf uzlaşılan alanlarda, ulaşım masrafları gönderen taraftan ve konaklama masrafları ev sahibi tarafından karşılanmak üzere, uzman ve stajyer değişimi yapacaktır.

Madde 5

Taraflar, resmi kuruluşları, akademik kurumları, özel firmaları ve hükümet dış kuruluşları bu Muhtıra çerçevesindeki işbirliği faaliyetlerine katılmaya davet edebilirler.

Madde 6

İşbu Muhtıra'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında müzakere yolu ile çözülecektir.

Madde 7

İşbu Muhtıra'nın yürürlüğe girmesini takiben, her bir Taraf işbu Muhtıra kapsamındaki işbirliği faaliyetlerinin yönetiminden sorumlu olmak üzere bir Ulusal Koordinatör tayin edecektir.

Taraflar birbirine Ulusal Koordinatörlerinin ismini bildireceklerdir. Taraflar, birbirlerine herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak Ulusal Koordinatörün yerine bir vekil atayabileceklerdir.

Tarafların Ulusal Koordinatörleri, işbu Muhtıra'nın 2. Maddesi kapsamında öngörülen işbirliği faaliyetini ihtiva eden Çalışma Programları hazırlayacaktır.

Karşılıklı mutabakatla Ulusal Koordinatörler işbu Muhtıra kapsamındaki faaliyetleri görüşmek veya çevrenin korunması alanında işbirliğine ilişkin diğer konuları gözden geçirmek üzere herhangi bir zamanda toplanabilir.

Madde 8

Karşılıklı mutabakatla, Taraflar işbirliği sonuçlarını ulusal mevzuatlarıyla uyumlu olarak üçüncü taraflar ile paylaşabilirler.

Madde 9

İşbu Muhtıra, her iki Tarafın da uluslararası hukuka göre yapılmış ve yürürlükte bulunan taraf oldukları diğer Anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 10

İşbu Muhtıra, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 11

İşbu Muhtıra 5 yıl süre ile yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Muhtıra'nın sona eriş tarihinden altı ay önce diğer Tarafa Muhtıra'yı sona erdirme niyetini diplomatik kanallarla yazılı olarak bildirmedığı takdirde, işbu Muhtıra'nın geçerliliği beş yıllık süreler için uzatılacaktır.

Madde 12

İşbu Muhtıra, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Muhtıra'nın 10. maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

İşbu Muhtıra, Ankara'da 11 Ocak 2010 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde üç orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır. Aynı zamanda İngilizce yazışma dili olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Çevre ve Orman Bakanı

**LÜBNAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Çevre Bakanı

Veysel EROĞLU

Mohammed RAHAL

مذكرة تفاهم بين حكومة الجمهورية التركية وحكومة الجمهورية اللبنانية

حول التعاون في مجال علم الأحياء

حيث إنّ حكومة الجمهورية التركية وحكومة الجمهورية اللبنانية المشار إليهما في ما يلي بـ "الطرفين"،

قد أبدتا الرغبة في تعزيز العلاقات الودية بين الشعبين التركي واللبناني وتطوير التعاون لحماية الغابات،

وحيث إن الحكومتين ترغبان في تعزيز التعاون في إطار المعاهدات الدولية الموقعة من البلدين،

وحيث إنهما تدركان أهمية مقارنة التنمية المستدامة لحماية البيئة وتحسينها لضمان صحة الأجيال الحالية والمستقبلية ورفاهيتها،

وحيث إنهما تتذكران الحاجة للتعاون الوثيق في المجالات العلمية والتقنية والتكنولوجية الخاصة بحماية البيئة والمحافظة على الموارد الطبيعية والمناطق الحرجية،

ووفقاً للمعايير المقبولة على نحو واسع والخاصة بالقانون الدولي والاتفاقيات البيئية المتعددة الأطراف والملزمة لبلديهما،

لذلك، فإنهما قد اتفقتا على ما يلي:

المادة الأولى

يلتزم الطرفان، بهدف الحد من التلوث البيئي وحماية البيئة والغابات، بالتعاون من خلال برامج ومشاريع خاصة تتعلق بنقل المعرفة والخبرة والتكنولوجيا على أساس العدالة والمعاملة بالمثل والمنفعة المتبادلة.

المادة الثانية

تقوم المجالات الرئيسية للتعاون البيئي والحرجي على ما يلي:

- 1- التشجير وإعادة التشجير، وخصوصاً "سيدروس ليباني"
- 2- تقنيات إنتاج البذور.
- 3- مكافحة التصحر والتعرية.
- 4- حماية إدارة أحواض المياه في المناطق الحرجية.
- 5- تقنيات إعادة تأهيل أحواض المياه.
- 6- تجنب حرائق الغابات والحماية منها، بما في ذلك تقنيات الاستشعار عن بعد.

- 7- الحماية من الحشرات المؤذية والأمراض.
- 8- مكافحة حرائق الغابات.
- 9- الإدارة المستدامة للغابات، بما في ذلك خطط إدارة الغابات وأنظمتها.
- 10- المجالات القانونية والإدارية والاقتصادية الخاصة بحوكمة الغابات.
- 11- مراقبة الغابات، وخصوصاً بالنسبة إلى مسائل التغير المناخي.
- 12- قوائم جرد الغابات بتقنيات GIS.

المادة الثالثة

يلتزم الطرفان بالتعاون في المجالات المذكورة في المادة الثانية من هذه الاتفاقية، وهي كالاتي:

- 1- البحوث/البرامج العلمية-التقنية المشتركة.
- 2- تطوير مشاريع التعاون المشتركة.
- 3- تبادل المعلومات العلمية-التقنية والمستندات حول البحوث وأنشطة التطوير وأفضل الممارسات للإدارة البيئية.
- 4- تبادل أفضل التكنولوجيات البيئية المتوفرة.
- 5- تبادل الموظفين والخبراء والباحثين.
- 6- تنظيم برامج التدريب والاجتماعات والمؤتمرات والندوات.
- 7- وأي أشكال أخرى من التعاون يراها الطرفان ضرورية.

المادة الرابعة

يلتزم الطرفان، بغرض تحقيق التعاون، بتبادل الخبراء والأشخاص المخضعين للتدريب في المجالات المتفق عليها، على أن يغطي الطرف المرسل نفقات السفر أما التكاليف الداخلية فيتحمّلها الطرف المضيف.

المادة الخامسة

يجوز للطرفين دعوة المؤسسات الحكومية والمؤسسات الأكاديمية والشركات الخاصة والمنظمات غير الحكومية للمشاركة في أنشطة التعاون في إطار هذه الاتفاقية.

المادة السادسة

يتم حل أي خلاف قد ينشأ حول تفسير هذه الاتفاقية أو تنفيذها من خلال المفاوضات بين الطرفين.

المادة السابعة

يلتزم الطرفان، بعد دخول هذه الاتفاقية حيز التنفيذ، بتعيين منسق وطني يكون مسؤولاً عن إدارة أنشطة التعاون بموجب هذه الاتفاقية. ويلتزم كلٌّ من الطرفين بإبلاغ الطرف الآخر عن اسم المنسق الوطني. ويجوز للطرفين تعيين بديل عن المنسق الوطني، في أي وقت، بعد توجيه إشعار كتابي بذلك إلى الطرف الآخر.

ويلتزم المنسقان الوطنيان بإعداد برامج عمل تتضمن تطويراً ملموساً لأنشطة التعاون المرتقبة بموجب المادة الثانية من هذه الاتفاقية.

ويجوز للمنسقين الوطنيين، بالقبول المتبادل، الاجتماع في أي وقت لمناقشة الأنشطة المنصوص عليها في هذه الاتفاقية أو لمراجعة أي مسائل أخرى تتعلق بالتعاون فيما بينهما في مجال حماية البيئة.

المادة الثامنة

يجوز للطرفين، بالاتفاق المتبادل، إشراك طرف ثالث في نتائج تعاونهما وذلك وفقاً لتشريعاتهما الوطنية.

المادة التاسعة

لا يجوز تفسير هذه الاتفاقية بهدف الإخلال بحقوق وواجبات الطرفين التي تنشأ عن أي اتفاقيات أخرى نافذة ومعقودة من قبل كل من الطرفين بموجب القانون الدولي.

المادة العاشرة

تدخل هذه الاتفاقية حيز التنفيذ بتاريخ استلام آخر إشعار كتابي يبلغ بموجبه أحد الطرفين الطرف الآخر، عبر القنوات الدبلوماسية، بإنجاز الإجراءات القانونية المطلوبة لدخول هذه الاتفاقية حيز التنفيذ.

المادة الحادية عشرة

تبقى هذه الاتفاقية نافذة المعقول لمدة خمس سنوات. وتُمدد صلاحيتها لمدة خمس سنوات إضافية إلا في حال وجه أحد الطرفين إلى الطرف الآخر إشعاراً كتابياً أقبم مدته ستة أشهر، عبر القنوات الدبلوماسية، بنيته إنهاء الاتفاقية قبل تاريخ انتهاء الصلاحية.

المادة الثانية عشرة

يجوز تعديل هذه الاتفاقية بالقبول الخطي المتبادل بين الطرفين المتعاقدين في أي وقت. ويبدأ سريان هذه التعديلات وفقاً للإجراءات القانونية نفسها المنصوص عليها في المادة العاشرة من هذه الاتفاقية.

تم التوقيع في انقره بتاريخ 11 كانون الثاني 2010 على ثلاث نسخ في اللغات التركية والعربية والإنكليزية، وفق نصوص كلها صحيحة بالقدر نفسه. وفي حال وجود اختلاف في التفسير، فإن النص الإنكليزي يسود. كما تم اعتماد الإنكليزية لغة للتراسل.

بالنيابة عن حكومة الجمهورية اللبنانية
محمد رحال
وزير البيئة

بالنيابة عن حكومة الجمهورية التركية
فيسيل اير اوغلو
وزير البيئة والثورة الحرجية

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LEBANON
ON COOPERATION IN THE FIELD OF FORESTRY**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Lebanon hereinafter called "the Parties",

Expressing the desire to strengthen the friendly relations between Turkish and Lebanon people and to develop cooperation to protect the forests,

Wishing to strengthen the cooperation in the framework of international conventions signed by both Countries,

Recognizing the significance of sustainable development approach for the protection and improvement of the environment for the health and well-being of the present and future generations,

Bearing in mind the need for close cooperation on scientific, technical and technological aspects of environmental protection and conservation of natural resources, and forest areas,

Led by the widely accepted norms of international law and multilateral environmental agreements by which their countries are bound,

Have agreed as follows:

Article 1

In order to reduce the environmental pollution and to protect the environment and forest, the Parties shall cooperate through special programmes and projects dealing with the transfer of knowledge, experience and technology on the basis of equity, reciprocity and mutual benefit.

Article 2

Main areas of environmental cooperation and forestry shall be the following:

1. Afforestation and reforestation especially Cedrus Libani
2. Seedling production techniques
3. Combating desertification and erosion control
4. Protection of watershed management in forestry areas
5. Watershed rehabilitation techniques
6. Prevention of and protection from forest fires including remote sensing technologies
7. Protection against pests and disease
8. Combating forest fires (emergency response)
9. Sustainable forest management, including forest management plans and systems
10. Legal, administrative and economical aspects of forest governance
11. Forest monitoring especially with regard of climate change issues
12. Forest inventory with GIS technologies

Article 3

The Parties shall cooperate in the following areas enlisted in Article 2 of this Memorandum of Understanding (MoU):

1. Joint scientific-technical researches / programmes,
2. Elaboration of co-operation projects,

3. Exchange of scientific-technical information and documents on research and development activities and best environmental management practices,
4. Exchange of best available environmental technologies,
5. Exchange of officers, experts and researchers,
6. Organization of training programmes, meetings, conferences and symposiums;
7. Any other forms of cooperation deemed necessary by the parties.

Article 4

For the purpose of cooperation achievement, both Parties shall exchange experts and trainees in the agreed fields in a way that the travel expenses shall be covered by the sending party and the internal costs shall be the responsibility of the hosting party.

Article 5

The Parties may invite government institutions, academic institutions, private enterprises and non-governmental organizations to participate in the cooperative activities within the framework of this MoU.

Article 6

Any dispute that may arise from interpretation or implementation of this MoU shall be resolved by negotiation between the Parties.

Article 7

Following the entry into force of this MoU, each Party shall designate a National Coordinator to be responsible for the management of co-operation activities under this MoU. The parties shall notify each other regarding the name of the National Coordinator. The Parties may designate a substitute of the National Coordinator at any time upon written notice to the other Party.

National Coordinators of the Parties shall prepare Working Programmes containing the concrete elaboration of cooperation activities envisaged under Article 2 of this MoU.

By mutual consensus, the National Coordinators may meet at any time to discuss the activities under this MoU or to review other matters concerning their co-operation in the field of environmental protection.

Article 8

Upon mutual agreement, the Parties may share the results of their co-operation with the third Parties in conformity with their national legislation.

Article 9

This MoU shall not be interpreted so as to prejudice the rights and obligations of the Parties which results from other Agreements in force concluded by each of the two Parties under international law.

Article 10

This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their legal procedures required for the entry into force of this MoU.

Article 11

This MoU shall remain in force for a period of five years. Its validity shall be extended for further period of five years unless either of Parties gives to the other written notice of six months in advance, through diplomatic channels, of its intention to terminate it before the date of expiry.

Article 12

This MoU may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under Article 10 of this MoU.

Signed in Ankara, on 11 January 2010, in three original copies in Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail. English language shall also be the language of correspondence.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**Minister of Environment and
Forestry**

Veysel EROĞLU

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF LEBANON**

Minister of Environment

Mohammed RAHAL